

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsak petek ter stanejo v tiskarni prejemane za celo leto 3 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 75 kr. in za četrt leta 90 kr., — po pošti prejemane pa za celo leto 4 gld., za pol leta 2 gld. in za četrt leta 1 gld. — Za prinašanje na dom v Ljubljani se plača na leto 40 kr. Naročnino prejema upravništvo v Blasnikovi tiskarni. — Oglase (instate) vzprejmlje upravništvo, in se plača za vsako vrsto za enkrat 8 kr., za dvakrat 12 kr., za trikrat 15 kr. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu „Novic“.

V Ljubljani 26. maja 1899.

Politiški oddelek.

Zahteve nemških strank.

Na binkoštno nedeljo so nemške obstrukcijske stranke obelodanile svoj program, kateri obsega njihove politične in narodne tirjatve, in s katerim so slovanskim narodom v naši državi napovedovali boj na življenje in smrt.

Kdor pozna svojstva nemškega naroda in kdor količkaj pozna nemške obstrukcijske stranke, tisti ni bil nikdar v dvomih, da bodo nemške tirjatve do skrajnosti pretirane. Ali kar smo v resnici čakali, to presega vse pričakovanje, to je tako predrzno in nesramno, da mora z ljutim srdom napolniti tudi najmiroljubnejšega človeka.

Ne bomo se spuščali v podrobno razmotrivanje posamičnih zahtev nemškega narodnega in političnega programa.

To so v večji ali manjši meri že storili naši dnevniki. Tudi mi se pridružujemo njihovi izjavi, da je ta nemški program predrzna provokacija zlasti slovanskega naroda, in da je popolnoma nesprejemljiv.

Kar zahtevajo Nemci, pomeni toliko, kakor da naj se preko slovenskega naroda prestopi na dnevni red. Oropati nas hočejo najnavadnejših pravic, proglasiti nas hočejo za državljane nižje vrste, prav v smislu tiste razupite nemške Herrenmorale, po kateri je Slovenec že rojen za to, da Nemcu hlapčuje, po kateri Slovenec ni popoln človek, ampak bitje, ki se še ni popolnoma razvilo do pravega človeka, ki se še nahaja na nižji stopnji, le malo nad opicami in zamorskimi divjaki.

Blazen nemški fanatizem nam odseva iz tega programa. Fanatizem, ki je bil doslej lasten samo Wolfu in Schönererju, kateri pa je zdaj prešinil tudi

druge nemške stranke in tudi tiste klavine ostanke nekdanje „državo ohranjujoče“ nemško liberalne stranke z „zmernimi“ veleposestniki vred.

S tem programom so Nemci razodeli svoje narodne in politične aspiracije, s tem so pokazali, da je njih smoter popolno zaslužjenje slovanskih narodov in v prvi vrsti slovenskega naroda. Na tej podlagi je absolutno izključena vsaka sprava mej na rodi je nemogoče vsako porazumljenje.

Zakonitim potem se na popolno razveljavenje § 19 državnih osnovnih zakonov zahtevajoči program ne bo uveljavil, ker zanj ne bo nikdar dobiti večine v državnem zboru. Uveljaviti se mora samo nasilnim potom. In ker je Avstrija dežela neverjetnosti tudi ni izključeno, da se to zgodi, dasi bi bil ta program žebelj h krsti avstrijske monarhije. Uveljavljenje tega programa bi izzval na jedni strani najljutejši odpor Slovanov, odpor, kateri bi se bržčas ne omejeval samo na parlamente, na drugi strani pa bi podredil Avstrijo pod zapovedništvo nemškega cesarja. —

To sta neizogibni posledici, katero bi imelo uveljavljenje tega programa. Upamo, da ne pride do tega in da se torej ni ničesar bati, a razodeti nemški naklepi naj nam bodo v vzpodbudo, da zastavimo vse sile, da se zagotove naše meje, in da se nemška ošabnost zlomi.

Deželni zbor kranjski.

20. seja dne 13. maja.

Posl. dr. Majaron je utemljeval predlog, naj se ustanovi nadsodišče za Kranjsko in Koroško, in za celjsko ter mariborsko okrožje. Dokazoval je tudi potrebo tega nadsodišča, in njegov predlog se je odkazal upravnemu odseku.

Posl. dr. Schaffer je poročal o zakonskem načrtu. Dežela bo najela 2 milijona goldinarjev na posodo po 4%. Nasvetovane resolucije sta tudi poročala poslanec